

Nederlanders over energiezekerheid en duurzaamheid

Wat is de houding van Nederlanders ten aanzien van de balans tussen energiezekerheid en de (voortgang van de) energietransitie?

Januari 2023

Een onderzoek van Panel Wizard in opdracht van Energie Beheer Nederland

ebn

Energising the transition

panelwizard direct

Inleiding

We kijken terug op een uitzonderlijk jaar waarin de gevolgen van de oorlog in de Oekraïne en de daaropvolgende sancties voor vrijwel iedereen in Nederland merkbaar zijn geworden.

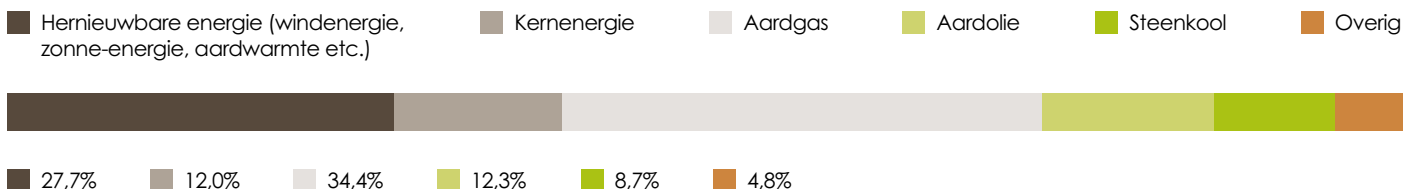
Waar zekerheid van energie tot en met 2021 een vanzelfsprekendheid leek, is het in 2022 meer dan ooit onderwerp van gesprek geweest. Evenals de betaalbaarheid van energie. Tegelijkertijd ondervinden we steeds duidelijker de gevolgen van klimaatverandering en wordt de urgentie van de transitie naar een volledig duurzaam energiesysteem keer op keer bevestigd.

Aanleiding voor Energie Beheer Nederland (EBN) om aan de start van een nieuw jaar en voorafgaand aan het Energieontbijt 2023, onderzoek te doen naar de houding van Nederlanders ten aanzien van de balans tussen energiezekerheid en de (voortgang van de) energietransitie.

Resultaten

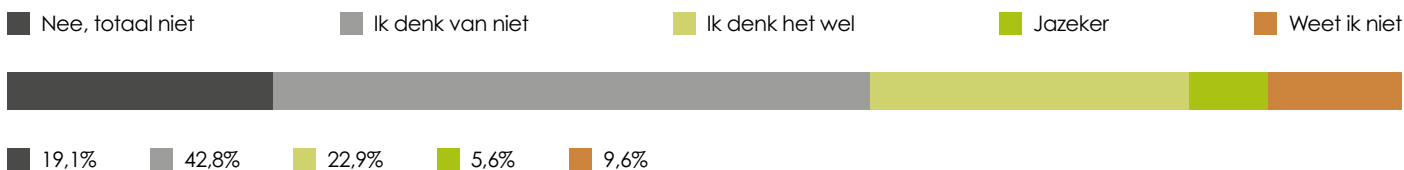
Vraag 1.

In Nederland zijn we afhankelijk van verschillende energiebronnen. Wat zijn denkt u de belangrijkste bronnen van energie voor Nederland? U kunt deze vraag beantwoorden door achter iedere energiebron aan te geven hoeveel procent van het totale energieverbruik in Nederland volgens u afkomstig is uit deze bron.

Vraag 2.

Op dit moment is Nederland voor haar energievoorziening voor het grootste deel afhankelijk van fossiele energiebronnen (aardgas, aardolie en steenkool). Bij deze vormen van energie komt veel CO₂ vrij. In 2050 wil Nederland een volledig CO₂ neutraal energiesysteem hebben. Is dat realistisch volgens u?

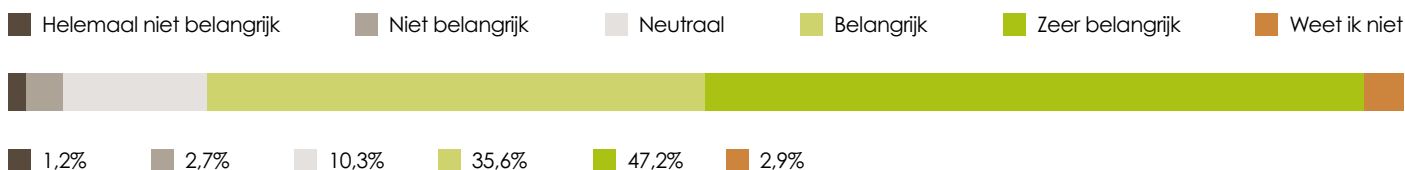
Vraag 3.

Om in onze energie te voorzien, importeren wij ook energie uit het buitenland. Hoeveel procent van het totale energieverbruik in Nederland denkt u dat vanuit buitenlandse energiebronnen komt (geïmporteerde energie)?

Vraag 4.

In hoeverre vindt u het belangrijk dat de overheid extra maatregelen treft voor lage inkomens om energie betaalbaar en beschikbaar te houden?

Vraag 5.

In hoeverre was u er zich voorafgaand aan dit onderzoek van bewust dat het energiebeleid van de Nederlandse overheid samenhangt met het Europese beleid?

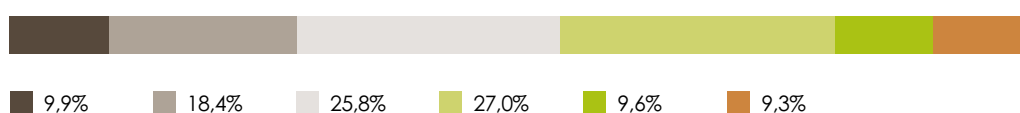

Vraag 6.

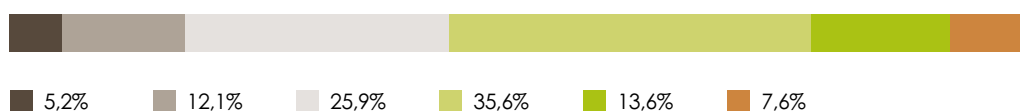
In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen?

Helemaal niet mee eens   Niet mee eens   Neutraal   Mee eens   Helemaal mee eens   Weet niet/geen mening

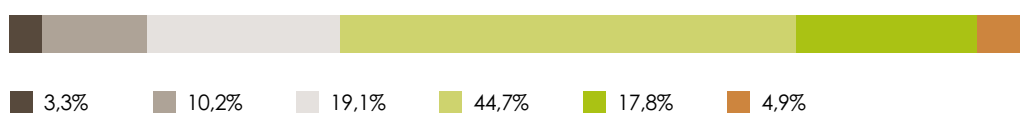
De energiecrisis is een zegen voor het versnellen van de energietransitie (De energietransitie is de overgang van het gebruik van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen.).

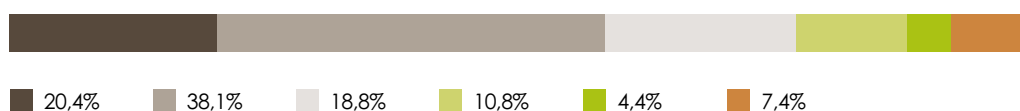
Verduurzaming van de energievoorziening is dé manier om de energiecrisis op te lossen.

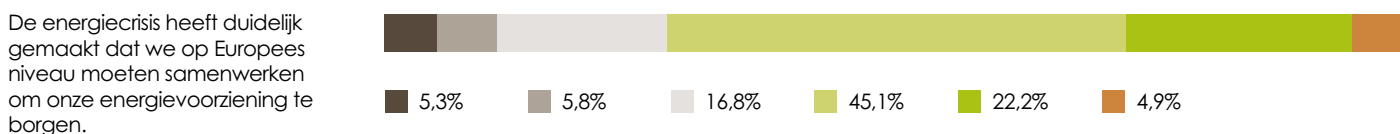
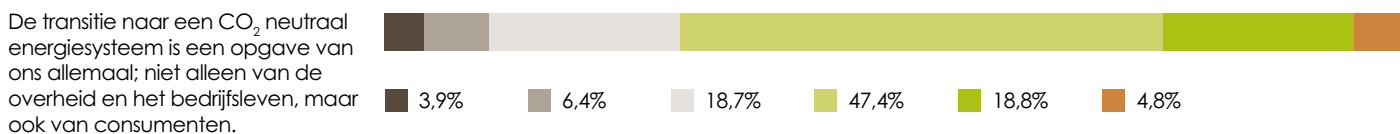
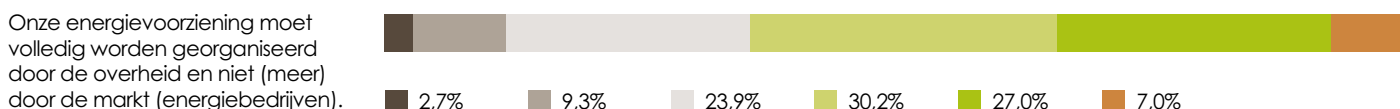
Energiezekerheid (dat energie altijd beschikbaar is) is nu even belangrijker dan het versnellen van verduurzaming en de energietransitie (De energietransitie is de overgang van het gebruik van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen.).

De overgang naar duurzame energie is voor alle Nederlanders betaalbaar/haalbaar.

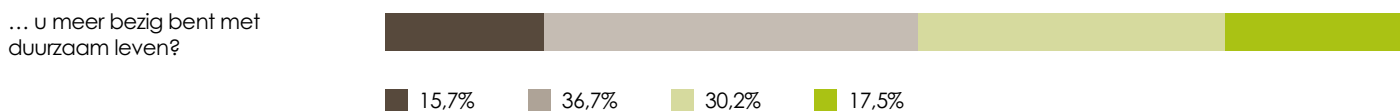
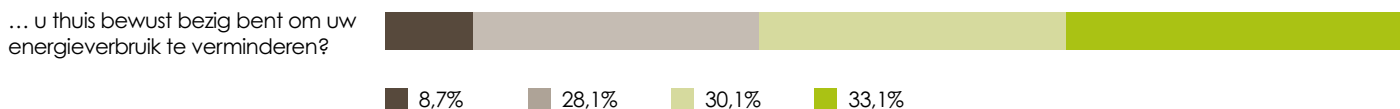
Helemaal niet mee eens
  Niet mee eens
  Neutraal
  Mee eens
  Helemaal mee eens
  Weet niet/geen mening

Vraag 7.

In hoeverre heeft de energiecrisis ervoor gezorgd dat ...

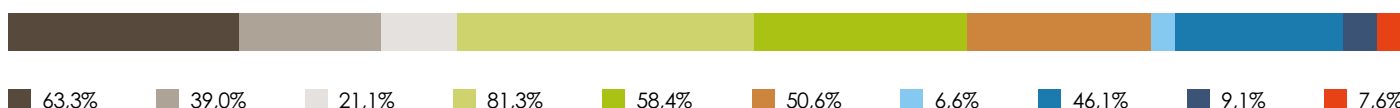
Niet
  Enigzins
  Wel
  Zeker wel

Vraag 8.

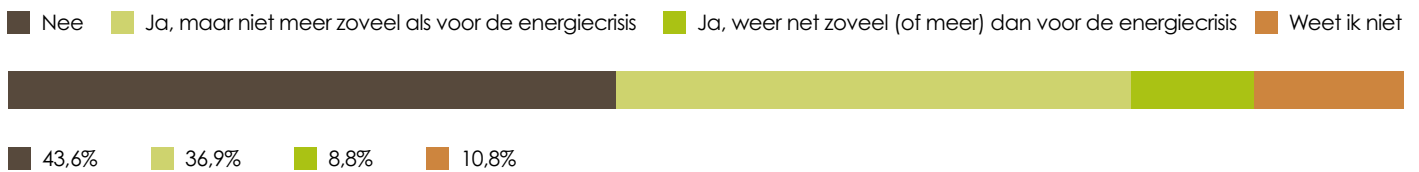
Wat doet u om uw energieverbruik te verminderen? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Ik douche korter
  Ik zet de verwarming lager
  Ik kook minder
  iets anders
 Ik douche minder vaak
  Ik laat de verwarming vaker uit
  Ik heb minder lampen aan in huis
 Ik ga niet of minder vaak in bad
  Ik verwarm minder kamers
  Ik stook vaker met mijn hout-, kolen- of pellet-kachel

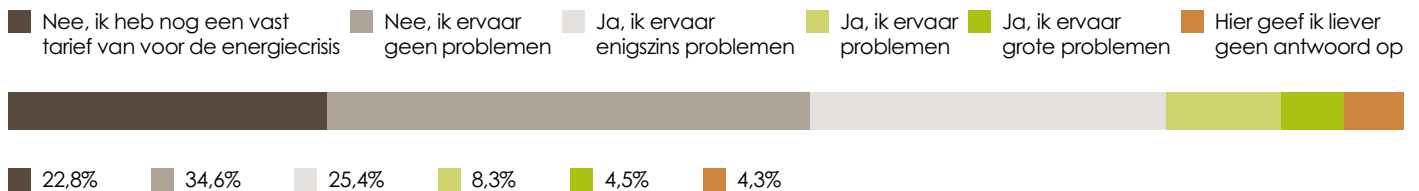
Vraag 9.

Als de gasprijs weer daalt, of u krijgt via een andere bron energie. Verwacht u dan weer meer energie te gaan verbruiken?

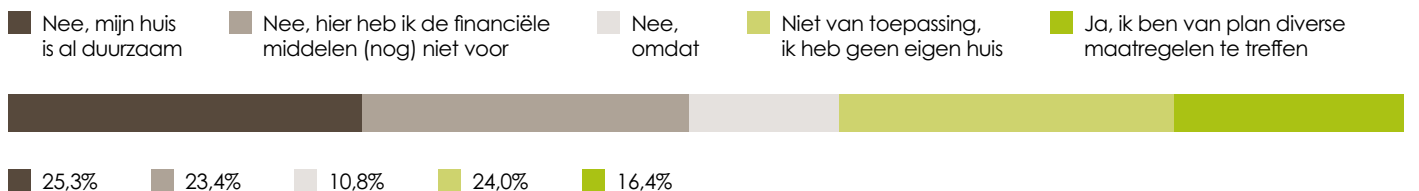
Vraag 10.

Ervaart u ernstige financiële problemen als gevolg van uw hogere energierekening?

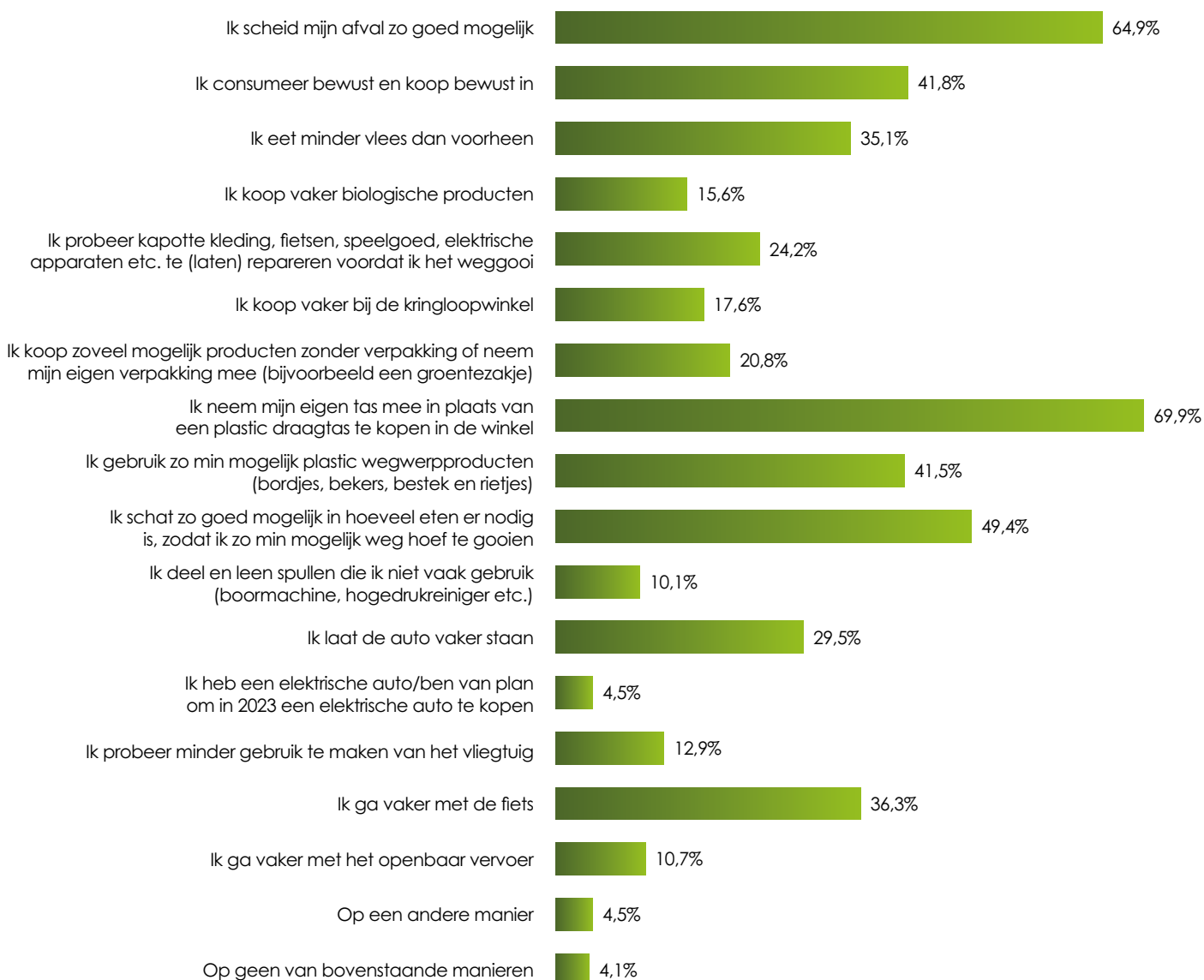
Vraag 11.

Bent u van plan om in 2023 te investeren in de verduurzaming van uw huis?

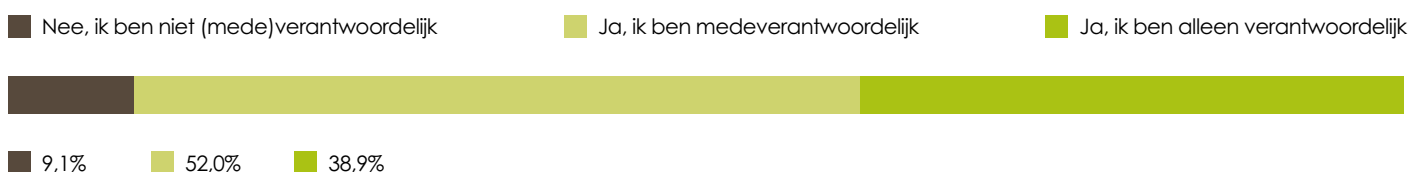
Vraag 12.

Op welke van de onderstaande manieren bent u nu meer bezig met duurzaam leven (dan bijvoorbeeld een jaar of twee jaar geleden)? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

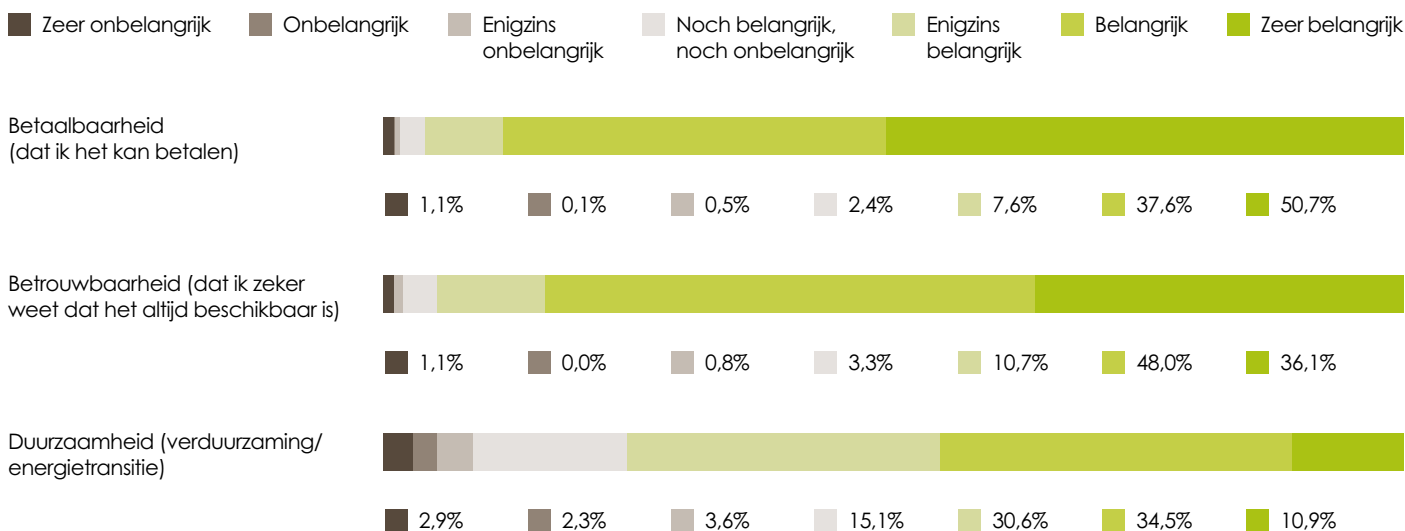
Vraag 13.

Bent u in het huishouden (mede)verantwoordelijk voor de keuze van energieleverancier en/of het afsluiten van een overeenkomst voor de levering van energie (gas en elektra)?

Vraag 14.

In hoeverre vindt u onderstaande aspecten belangrijk bij de levering van energie aan uw huishouden?

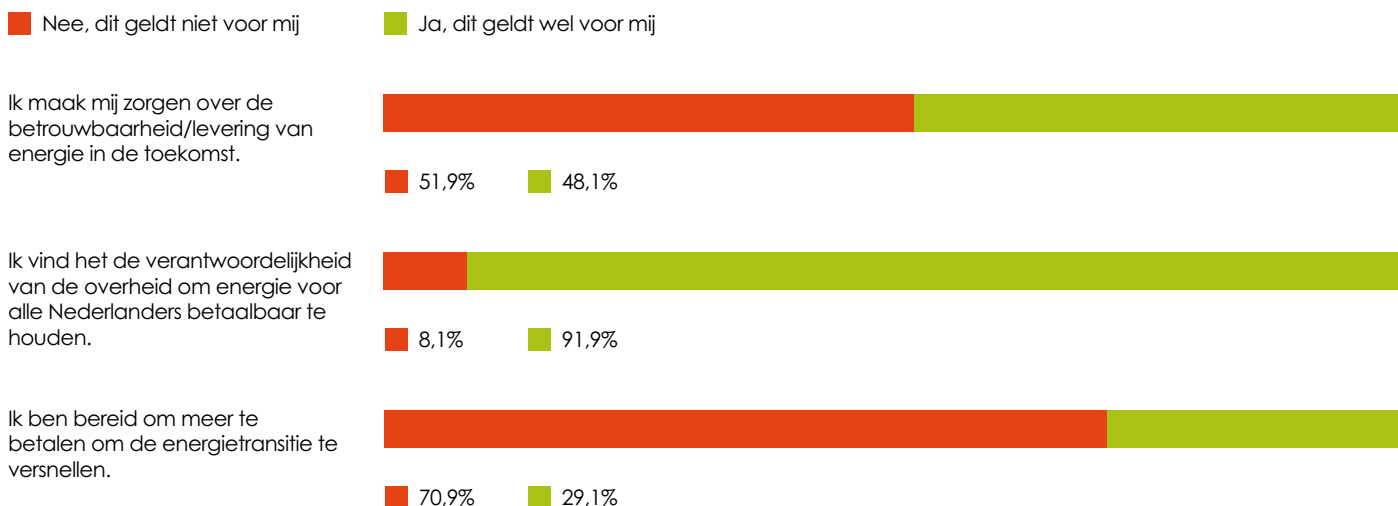
Vraag 15.

Welk aspect weegt voor u het zwaarst bij de levering van energie aan uw huishouden?

Vraag 16.

Gelden onderstaande uitspraken over energie wel (ja) of niet (nee) voor u?

■ Nee, dit geldt niet voor mij

■ Ja, dit geldt wel voor mij

Ik ben bereid meer te betalen om te stoppen met Russisch aardgas.

■ 50,1%   ■ 49,9%

Ik ben bereid om duurzamere beslissingen te maken (ook al kost me dit meer geld) om de afhankelijkheid van Russisch aardgas en olie te verminderen (bijv. elektrisch rijden, warmtepomp etc.).

■ 49,4%   ■ 50,6%

Om te stoppen met Russisch aardgas, accepteer ik dat ik sommige dagen geen aardgas heb.

■ 70,0%   ■ 30,0%

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksvraag

Wat is de houding van Nederlanders t.a.v. de balans tussen energiezekerheid en de snelheid van de energietransitie?

Onderzoeksdoelgroep en selectie

Nederlanders van 18 jaar en ouder.

Panel

Panelleden van PanelWizard Direct

Methode

Online onderzoek met uitnodiging via e-mail of via de PanelWizard app

Veldwerkperiode

3 t/m 9 januari 2023

Respons

1043 volledig ingevulde vragenlijsten, responspercentage 58%

Betrouwbaarheid

Bij een betrouwbaarheid van 95% kan de steekproefuitkomst maximaal 3,0% afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn).

